

tilstræffelig Tid til at affige sine Domme. Man kunde jo tænke sig, at Afseesforerne vilde sige: Vi ere endnu ikke enige om Dommen, og vi vide endnu ikke, hvorledes vi skulle begrunde den; — men det kan dog ikke være den ærede Rigsdagsmands Mening at tvinge Retten til enten slet ikke at affige Dommen, eller at lade den fremtræde i den usfuldendte Stikkelse, hvori den i et givet Øieblik foreligger. Jeg troer, at hvad de af den ærede Rigsdagsmand omhandlede §§ angaaer, saa have vi allerede her i dette Thing vedtaget det Samme, som nu foreligger i dem, og jeg kan virkelig ikke gjøre ved, at den ærede Rigsdagsmand har havt en anden Mening, da han voterede for dem; thi det har her udtrykkeligt været udtalt, at det laa i Loven, saaledes som vi havde forelagt den. Jeg skal derfor meget tilraade det ærede Thing at antage Loven usforandret. Dersom vi forkaste Loven — thi Ændringsforslagenes Antagelse er i mine Tanker lig med Lovens Forkastelse, saa vil det første Forsøg, der er gjort paa en Reform i Retspleien, være strandet. Jeg troer ikke, at der er nogen Deel af Grundloven, som er bleven behandlet med den Grad af Omhu, som netop det Affnit om Retspleien; der er ikke nogen Deel af Grundloven, der ved Udvalgets Forslag undergik saadanne heldbringende Forandringer som netop denne Deel; vi ere endnu langt tilbage med Hensyn til Gjennemførelsen af Reformerne i denne Retning, men det vilde være daarlige Auspicier for Indførelsen af Ofsentlighed og Mundtlighed i Retspleien, for Indførelsen af Rævninger m. m., dersom denne lille Reform skulde strande ved Modstand fra dens ivrigste Benner Side — og til Reformens ivrigste Benner henregner jeg den ærede Rigsdagsmand —; han kan altsaa ikke forsvare at forkaste Loven, fordi han har en Betænkelse ved den, som dog i Virkeligheden ikke er nogen sand Betænkelse.

O. Müller: Jeg har forlangt Ordet for at understøtte de Ændringsforslag, der ere stillede af det ærede Medlem for Sorø Amt (Alberti), men rigtignok af aldeles forskjellige Grunde. Der meget ærede Justitsminister bemærkede under Sagens forrige Behandling,

at Høiesteret i det Hele havde erklæret sig mod denne Foranstaltning. Uagtet det fra alle Sider blev erkjendt, at denne Omstændighed ikke kunde være afgjørende, forekommer det mig dog, at det, naar der blev Tale om Maaden, hvorpaa denne Sag skulde ordnes, havde været rimeligt, at man først havde erfaret Høiesterets Anskuelse derom. Jeg troede, at man med Hensyn til Rettens Stilling og Betydning maatte ansee dette for det Dødseligste, ligesom det var at vente, at Sagen selv paa den Maade hensigtsmæssigst lod sig ordne. Jeg havde derfor troet, at man havde ladet det beroe med Sagen til næste Sessjon, og der syntes herved at være saa meget mindre Betænkelse, som jo denne Lov efter Bestemmelsen ikke skal træde i Kraft førend til næste Aar. Nu er det vel, vil man sige, bestemt i Loven, at Høiesteret bemyndiges til selv nærmere at ordne Maaden, hvorpaa denne Lov skal udføres. Ja, naar dette virkelig var ført igjennem, saa troer jeg, at der i den Henseende var gjort Alt, hvad der kunde forlanges; men jeg kan ikke Andet end beklage, at der er kommet en Bestemmelse ind, nemlig det sidste Punktum af § 3, som ikke stemmer hermed. Det vil upaatviveligt erkjendes — og i den Henseende troer jeg, at den sidste ærede Taler allerede har gjort opmærksom paa det Vigtigste —, at det i mange Sager vil være aldeles umuligt strax at affatte skriftlige Præmisser, og efter den Betydning, disse Præmisser i det Hele ville faae, vil det vist være aldeles nødvendigt, at Den eller de Medlemmer, hvem det overdrages at udarbejde dem, maae gjøre det hjemme; thi man maa have Tid og Ro til Sigt, man maa have Leilighed til at eftersee Love og Anordninger, sine skriftlige Optegnelser, og, hvad der især ved Høiesteretsdomme er saa vigtigt, forviise sig om, hvorvidt der i de foreliggende Spørgsmaal eksisterer tidligere Præjudicater, da Høiesteret ikke paa nogen Maade kan forsvare at affige modsigende Domme. Lad os nu see, hvorledes dette efter Loven skulde ordnes. Der staaer, at ingen ny Sag kan foretages, forinden Domsflutningen, i Forbindelse med den dertil hørende Begrundelse, er kundgjort. Naar Høiesteret altsaa Kl. 10—11 om Formiddagen bliver færdig med Sagen, maa